

Lahten kaupunki/Kaupunkisuunnittelu

Viite: Lausuntopyyntö 4.12.2024

Asia: Lahti, Hämeenkatu 9, Maakuntatalo asemakaavan muutos (A-2855), luonnosvaihe

Lahten kaupunki on laatimassa asemakaavan muutosta Lahten keskustassa sijaitsevalle kiinteistölle osoitteessa Hämeenkatu 9. Kiinteistö tunnetaan myös nimellä Maakuntatalo. Kaavan tavoitteena on muuttaa liikerakennuksen korttelialue asuinliikerakennusten korttelialueeksi, niin että pohjakerroksen katutilaan avautuvat tilat säilytetään liiketilakäytössä. Kaavatyön yhteydessä tutkitaan asumisen edellyttämät pysäköinti-, piha-, leikki- ja oleskelualueiden ym. asuintoimintojen edellyttämät tilat.

Lahten museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu 28.11.2024 päivätystä kaavaluonnosaineistosta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Museolla ei ole hankkeesta huomautettavaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Maakuntatalo on valmistunut vuonna 1964 Erik Castrénin suunnitelmin. Rakennus toimi aikanaan Hollolan kunnantalon. Alusta asti rakennuksessa on toiminut Päijät-Hämeen liitto. Maakuntatalon katujulkisivua rytmittää suorakaiteisiin jakautuva julkisivujärjestelmä, jonka väleissä vuorottelevat ikkunauhat ja tummat lasipinnat. Katujulkisivun keskelle sijoittuu rakennuksen sisäänvedetty ja rakennuksen sisäpihalle avautuva sisäänkäynti. Sisäpiha on Lahdessa hyvin tyypillinen valopiha, jota rakennusmassat reunustavat kolmelta sivulta. Maakuntatalo on edustava esimerkki 1960-luvun liike- ja toimistorakentamisesta. Linjakas maakuntatalo on tehdyistä muutostöistä huolimatta säilyttänyt alkuperäisen ilmeensä ja se on tärkeä osa Hämeenkadun ryhdikästä katumaisemaa. Rakennuksella on rakennustaiteellista ja historiallista arvoa. (Lahten päivitysinventointi 2024)

Kaavaselostuksessa on otettava huomioon syksyllä 2024 valmistunut, yleiskaavatyön yhteydessä tehty rakennetun kulttuuriympäristön päivitysinventointi (Ramboll), jossa maakuntatalo on otettu huomioon omana kohteenaan aiemmista inventoinneista poiketen.

Inventoinnissa esiin tuotujen arvojen perusteella museo esittää harkittavaksi rakennukselle suojelumerkintää. Mikäli suojelumerkintä ei ole mahdollinen, tulee inventoinnissa todettujen

arvojen säilyminen varmistaa muilla määräyksillä. Määräyksissä tulee huomioida, että korjaus- ja muutostöissä kadun puolen julkisivujen on noudatettava arkkitehtuurin alkuperäisiä periaatteita, eikä julkisivuun saa kadun puolelle tulla oleellisia muutoksia, jotka heikentäisivät rakennuksen kulttuurihistoriallista ja rakennustaiteellista arvoa.

Museo pitää hyvänä, että kadun puolen liiketilojen näyttelyikkunoiden luonteen säilyttämiseen on kiinnitetty huomiota kaavamääräyksissä.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö

Liisa Koskelainen

arkeologi

Esko Tikkala

rakennustutkija

Roosa Norrlin

Tiedoksi: Museovirasto, Hämeen ELY-keskus